

Samferdselsdepartementet
v/Samferdselsministeren
Postboks 8010 Dep,
0030 Oslo

10.05.2023

Åpent brev til Samferdselsministeren – Varsel knyttet til E18-utbyggingen og miljølokket på Strand – anmodning om instruks om stansing av entreprisen og trekking av Statens Vegvesens endringsforslag

Miljølokket på Strand har siden den opprinnelige planen for utbyggingen av E18 vestkorridoren ble vedtatt, vært en viktig del prosjektet, særlig for nærområdene på Strand, Stabekk og Holtekilen.

Statens Vegvesen sendte 16. mars 2023 ut «Varsel om planoppstart for endret reguleringsplan; Strandlokket utgår». Statens Vegvesen skriver der at: «Hensikten med endringene er å følge opp Stortingsvedtaket av 19. juni 2020. Denne setter krav om å optimalisere løsninger som gir økonomisk besparelse i prosjektet.» Det vises her altså til Stortingets vedtak 735 til Innst. 393 S (2019-2020), der Samferdselsdepartementet fikk fullmakt til å gjennomføre prosjektet E18 Lysaker–Ramstadsletta og hvor det ble stilt garantier og finansiering for hele dette prosjektet.

I selve Stortingsvedtaket er det vist til proposisjonen og endringer og presiseringer som fremkommer i brev av 29. mai 2020 fra samferdselsministeren. I nevnte brev er det inntatt et kulepunkt om aktivt søke etter inntektsgenererende/kostnadsreducerende tiltak. Dette punktet står under overskriften «Samlet økonomisk ramme og finansiering som sikrer at det er realistisk å få gjennomført hele prosjektet». Leser man dermed punktet om kostnadsreducerende tiltak i sin kontekst, er det naturlig at punktet forstås slik at det fortsatt forutsettes en gjennomføring av hele prosjektet med unntak fra de veg-elementer som spesifikt er listet opp som skal utgå. Vedtaket må dessuten leses i lys av at det i Stortingsbehandlingen var to forslag som ikke fikk sin tilslutning og som lød:

«Stortinget ber regjeringen gå gjennom prosjektet med sikte på betydelige kostnadsreduksjoner og reduserte bompenger for bilistene.»; og

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå prosjektet med det formål å redusere kostnadene, uten at det fører til redusert veikapasitet eller andre ulemper for bilistene.»

Statens Vegvesen inviterer nå til lokal medvirkning og endringsforslaget skal sendes på høring gjennom lovpålagt planprosess i Bærum Kommune.

Statens Vegvesen har imidlertid allerede konkurransutsatt entreprisen for dette området og der miljølokket på Strand er byttet ut med en firefelts vei. **Meddelelse om tildeling skal skje allerede 22. mai 2023 og entrepriskontrakten skal signeres 2. juni 2023.** Vel-foreningene i området ble til sin overraskelse opplyst om dette i et møte vi ba om med Statens Vegvesen forrige uke.

Vi finner derfor grunn til å varsle om at Statens Vegvesen dermed er i ferd med å disponere over bevilgede midler før det er foretatt høring av den endrede løsningen, før oppstart av planarbeidene hos planmyndigheten, før løsningen er konsekvensutredet og før beslutningsprosessen for planarbeidene engang er startet. Gjennom dette setter Statens Vegvesen i praksis til side både politiske prosesser og den lovpålagte demokratiske prosessen som følger av plan- og bygningsloven. Samtidig ignorerer de at Bærum Kommune, som er besluttsende planmyndighet, ikke har startet behandling av saken.

Kommunen har lagt opp til behandling av planen helt frem til mai 2024, noe som nå ikke blir noe annet enn en skinnprosess. Statens Vegvesen har i møte antydnet at budsjettet for E18-prosjektet

etappe 1, vil sprekke med 600 millioner kroner, hvis de i ettertid må reversere den entreprisen de er i ferd med å inngå. På unødvendig vis setter de økonomien i prosjektet i fare.

Løsning som de nå har lagt inn i entreprisen synes dessuten å harmonere dårlig med Stortingsvedtaket som forutsetter at hele prosjektet skal gjennomføres. Så sent som i 2021 laget Statens vegvesen «Rapport Samlede virkninger som følge av stortingsvedtak» (rapport C_520) som viser at fjerning av miljølokket på Strand ikke er en nødvendig oppfølging av Storting-vedtaket eller at bussvegen er tatt ut, se side 27 flg..

Samferdselsdepartementet har ansvar for etatsstyringen av Statens vegvesen. Det innebærer blant annet å føre kontroll med at Statens vegvesen driver effektivt og i samsvar med Stortingets forutsetninger og vedtak.

Det følger av gjeldende Instruks for Statens Vegvesen punkt 3.2 at Statens vegvesen skal innenfor sitt ansvarsområde utvikle og tilrettelegge for blant annet et miljøvennlig og fremtidsrettet transportsystem. Av samme instruks punkt 6.3 fremgår det at Statens vegvesen skal etablere systemer og rutiner som sikrer at anskaffelse av varer og tjenester, samt kontrahering av bygg- og anleggsarbeider, skjer på en effektiv og forsvarlig måte.

Vi er av den oppfatning at Statens Vegvesen gjennom ovennevnte handlinger legger opp til en anskaffelse av tjenester som setter til side gjeldende prinsipper for politisk behandling, høring av berørte, utredning av konsekvenser og beslutning av riktig myndighet. Anskaffelsen kan sette økonomien til hele E18-prosjektet i fare, i det tilfellet Bærum Kommune ikke godkjenner den tiltenkte planen.

Nedennnevnte velforeninger vil derfor **varsle om at denne anskaffelsen later ikke til å gjennomføres på forsvarlig måte**.

Vi mener videre at den nye løsningen som Statens Vegvesen er i ferd med å kontrahere for **ikke er i samsvar med Stortingets forutsetninger og vedtak**. Vi mener videre at totalløsningen for E18 etappe 1 med denne endringen, og sett i sammenheng de øvrige nærmiljøtiltak som er tatt ut av prosjektet, ikke møter **kravet til etablering av et miljøvennlig og fremtidsrettet transportsystem**, slik den nevnte instruksen for Statens Vegvesen pålegger dem.

På bakgrunn av ovenstående mener vi Samferdselsministeren må instruere Statens Vegvesen til å **stoppe prosessen før tildeling av kontrakten skjer 22. mai 2023**. Vi oppfordrer videre til at statsråden instruerer Statens Vegvesen til å trekke endringsforslaget. Vi understreker at en avgjørelse haster og ber samtidig om snarlig å bli underrettet om din begrunnede avgjørelse.

På vegne av Holtekilen Vel, Østre Stabekk Vel og Fagerstrand Vel.

Bård Spilling
For Holtekilen vel

Bård Spilling
leder

Tine Venås Kjeldsen

For Fagerstrand Vel
Tine Venås Kjeldsen,
Nestleder

Adele Os

For Østre Stabekk Vel
Adele Os
Styreleder

Kopi: Bærum Kommune v/ordfører Lisbeth Hammer Krog; Medlemmer av Transport- og kommunikasjonskomiteen på Stortinget, Statsforvalteren i Viken, Vegdirektør Ingrid Dahl Hovland